

Chambre des Représentants

SESSION 1985-1986

26 MARS 1986

PROPOSITION DE LOI

relative aux connaissances linguistiques requises en vue d'exercer certains mandats politiques des pouvoirs subordonnés dans la région linguistique néerlandaise ou française

AMENDEMENTS

Nº 5 DE M. HAPPART

Article 1er.

Remplacer cet article par la disposition suivante :

« Article 1er. — Dans les communes à facilités linguistiques, aucun mandataire politique n'est tenu de justifier, dans le cadre de son mandat, de la connaissance d'une langue. »

JUSTIFICATION

En ce qui concerne les interventions orales lors des réunions des conseils communaux, des conseils de l'aide sociale et des organes des associations intercommunales, il faut bien constater qu'il résulte de l'article 23 de la Constitution et de l'économie générale de celle-ci que l'emploi des langues est facultatif pour tout ce qui n'est pas strictement réglé par une loi limitant cette liberté.

En effet, l'article 23, inclus dans le titre II « Des Belges et de leurs droits », doit être interprété comme définissant une liberté de principe en ce qui concerne l'emploi des langues. Les lois et les décrets en la matière doivent donc subir une interprétation restrictive.

De même, les articles 3bis et 59bis de la Constitution, d'ailleurs postérieurs à l'article 23 et ne remettant pas en cause le fondement de cet article qui, quoique révisable à l'époque, n'a pas été modifié, montrant par là-même l'intention du constituant, doivent être compris dans le cadre de cette liberté de principe.

Il en résulte donc que, pourvu que les pièces nécessaires au fonctionnement du conseil communal et du collège des bourgmestres et échevins répondent aux prescriptions légales et décretale en matière d'emploi des langues dans les administrations, toute communication faite en aval ou en amont se fait dans la liberté de principe définie par l'article 23.

Enfin, toute ingérence de la loi ou du décret dans l'emploi des langues en matière politique serait anticonstitutionnelle. En effet, tant l'article 23 que l'article 59bis de la Constitution limitent le domaine d'intervention de la loi et

Voir:

73 (1985-1986):

- Nº 1: Proposition de loi.
- Nº 2 à 4: Amendements de M. Galle.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1985-1986

26 MAART 1986

WETSVOORSTEL

betreffende de taalkennis vereist in het Nederlands of Frans taalgebied voor de uitoefening van bepaalde politieke mandaten in ondergeschikte besturen

AMENDEMENTEN

Nr. 5 VAN DE HEER HAPPART

Artikel 1.

Dit artikel vervangen door de volgende bepaling :

« Artikel 1. — In de gemeenten met taalfaciliteiten moeten de politieke mandatarissen, in het raam van hun mandaat, niet het bewijs leveren van enige taalkennis. »

VERANTWOORDING

In verband met de mondelinge besprekingen tijdens de vergaderingen van de gemeenteraden, de raden voor maatschappelijk welzijn en de organen van de intercommunale verenigingen moet uit artikel 23 van de Grondwet en uit de algemene opzet van dit artikel worden afgeleid dat het gebruik van de talen facultatief is voor alles wat niet strikt geregeld is door een wet die deze vrijheid beperkt.

Artikel 23, dat deel uitmaakt van titel II « De Belgen en hun rechten », moet immers beschouwd worden als een omschrijving van het principe van de vrijheid inzake taalgebruik. De ter zake geldende wetten en decreten moeten dan ook op restrictieve wijze worden geïnterpreteerd.

Zo moeten ook de artikelen 3bis en 59bis van de Grondwet, die trouwens van latere datum zijn dan artikel 23 en waarin geen afbreuk wordt gedaan aan dit artikel dat, al was het voor herziening vatbaar verklaard op dat ogenblik, niet herziend werd, hetgeen wijst op de bedoeling van de grondwetgever, gezien worden als een uiting van diezelfde principiële vrijheid.

Vooropgesteld dat de voor de vergaderingen van de gemeenteraad en van het college van burgemeester en schepenen benodigde stukken voldoen aan de bij wet en decreet vastgestelde vereisten betreffende het taalgebruik in bestuurszaken, dan volgt daaruit dat elke mededeling die niet tijdens die vergaderingen wordt gedaan, geschiedt onder de gelding van de bij artikel 23 bepaalde beginselvrijheid.

Tot slot zou elke inmenging van een wet of een decreet in het taalgebruik in politieke aangelegenheden ongrondwettig zijn. Zowel artikel 23 als artikel 59bis van de Grondwet beperken de werkingssfeer van de wet of het decreet, wat ons

Zie:

73 (1985-1986):

- Nr. 1: Wetsvoorstel.
- Nrs. 2 tot 4: Amendementen van de heer Galle.

du décret, pour ce qui nous concerne, aux matières administratives et non aux matières politiques. En ce sens, aussi longtemps qu'un mandataire politique respecte les prescriptions qui le concernent en matière administrative, son niveau de connaissance de la langue employée ne concerne que lui-même... et ses électeurs.

Néanmoins, suite aux attaques répétées contre ce principe, il convient de rendre explicite ce que la Constitution ne précise pas assez — du moins pour certains.

N° 6 DE M. HAPPART

Art. 2 et 3.

Supprimer ces articles.

JUSTIFICATION

Ces articles deviennent sans objet si on modifie l'article 1er comme proposé ci-dessous.

J.-M. HAPPART.

betreft, tot bestuurszaken; ze gelden niet voor politieke aangelegenheden. In die zin en zolang een politiek mandataris de op hem betrekking hebbende voorschriften in bestuurszaken komt, gaat het niveau van zijn taalkennis alleen hemzelf... en zijn kiezers aan.

Wegens de niet-aflatende aanvallen tegen dit beginsel dient niettemin te worden geëxpliciteerd wat de Grondwet — althans voor sommigen — niet uitdrukkelijk genoeg vermeldt.

Nr. 6 VAN DE HEER HAPPART

Arts. 2 en 3.

Deze artikelen weglaten.

VERANTWOORDING

Indien artikel 1 wordt gewijzigd zoals hierboven wordt voorgesteld, vervallen deze artikelen.
